Koalicja Miast

13.05.2020 r.

Pan
Prof. dr hab. Piotr Gliński
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

W sprawie odmrażania i wsparcia kultury

Jesteśmy bardzo zaniepokojeni nieobecnością samorządów oraz samorządowych instytucji kultury w toczących się dyskusjach o planach odmrażania gospodarki. Warto pamiętać, że ok. 80,8% środków na kulturę w Polsce ulokowanych jest w samorządach, z czego większość pozostaje w dyspozycji samorządowych instytucji kultury – teatrów, muzeów, bibliotek, galerii, jak też lokalnych świetlic oraz domów i centrów kultury. Brak obecności gremium samorządowego w powoływanym przez Pana Zespole Antykryzysowym przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest dostrzegalny. Dostrzegalny jest także brak reprezentantów interdyscyplinarnych centrów i ośrodków kultury, organizatorów festiwali, sektora prywatnego w kulturze, praktyków kultury – słowem: ludzi z szerokiego środowiska kultury. Budzi to tym większy niepokój, że dla większości mieszkańców Polski lokalne instytucje i ośrodki, wraz z siecią niezależnych artystów, animatorów, edukatorów, organizatorów wydarzeń, są jedyną szansą na utrzymanie bezpośredniego kontaktu z żywą kulturą, wsparcia systemowych działań edukacyjnych, co zwłaszcza w tym roku może być bardzo potrzebne w sytuacji zamknięcia szkół i ograniczeń wielu form spędzania wakacji.

Jesteśmy przekonani, że w ramach kolejnych etapów odmrożenia gospodarki możliwe jest wypracowanie bezpiecznych zasad i reguł pozwalających na ponowne otwarcie instytucji kultury w realnie szybkim czasie. Jednak w sytuacji, gdy jedyny dzisiaj sposób zgłaszania rekomendacji Zespołowi Antykryzysowemu przez menedżerów lokalnych instytucji kultury możliwy jest wyłącznie za pośrednictwem dyrektora Narodowego Centrum Kultury, dyskusja o tym jest w praktyce utrudniona. Dlatego my, niżej podpisani sygnatariusze Koalicji Miast dla Kultury, decydując się na formę publicznego apelu, postulujemy w pracach nad strategią odmrażania kultury o:

→ powołanie w składzie Zespołu Antykryzysowego przy Ministrze Kultury i Dziedzictwa Narodowego zespołu roboczego ds. opracowywania wytycznych dotyczących ponownego otwierania placówek kultury oraz organizacji festiwali i wydarzeń artystycznych;

→ włączenie samorządowych instytucji, ośrodków, centrów i domów kultury oraz świetlic do trzeciego etapu odmrażania;

→ przygotowanie wytycznych dotyczących odmrożenia dla możliwie szerokiego spektrum publicznych i niepublicznych instytucji kultury, instytutów, ośrodków, świetlic, domów i centrów kultury, przy uwzględnieniu formatów działań stosowanych przez instytucje takich jak: warsztaty, wykłady, konsultacje, spacery w przestrzeni miejskiej, działania animacyjne i artystyczne, etc.;

→ opracowanie oddzielnych zasad postępowania dla małych, kameralnych spektakli (kilka osób na scenie i kilkadziesiąt na widowni) i dużych, zwłaszcza muzycznych przedstawień (dziesiątki osób na scenie i kilkaset na widowni);

→ elastyczne traktowanie instytucji kultury o wielowątkowych programach, dysponujących bogatą infrastrukturą, o różnorodnej strukturze – z galeriami sztuki, przestrzeniami warsztatowymi, salami koncertowymi lub teatralnymi. Potraktowanie ich *en bloc* jako ośrodków kultury uniemożliwia stopniowe udostępnianie oferty publiczności i stanowi znaczne zagrożenie dla przyszłości tych instytucji.

W dalszym ciągu uznajemy za konieczne stworzenie tarczy dla kultury funkcjonującej w ramach samorządów, o czym pisaliśmy już Panu Ministrowi w liście z dn. 30.04.2020 r. *W trosce o ludzi kultury*. Obecnie staje się to szczególnie istotne w obliczu drastycznego zmniejszenia budżetów samorządów w związku z ogromnym spadkiem wpływów z podatków z PIT i CIT. Sytuacja ta stwarza zagrożenie dla istnienia i funkcjonowania kultury instytucjonalnej i pozainstytucjonalnej w miastach, gminach i powiatach. Konieczne jest zatem uruchomienie realnych mechanizmów wspomagających funkcjonowanie kultury w samorządach. Dlatego w dalszym ciągu domagamy się:

Strefa Kultury Wrocław
ul. Świdnicka 8B, 50-067 Wrocław
koalicjamiast@strefakultury.pl
tel./fax: 71 712 75 75

→ zdywersyfikowanie pomocy kierowanej dla artystów i udzielanie jej zarówno przez MKiDN i PFN, jak i lokalnych operatorów;

→ jasne wypracowanie zasad umożliwiających całkowite lub połowiczne zwolnienia ze składek ZUS dla publicznych instytucji kultury;

→ uruchomienie programu refundacji utraconych wpływów z budżetu MKiDN dla samorządowych instytucji kultury;

→ wprowadzenie zapisów w ustawie dotyczącej odliczania VAT-u z działalności kulturalnej tak, aby była traktowana ona jako element prowadzonej działalności gospodarczej odpłatnej lub nieodpłatnej i pozwalała odliczać VAT niezależnie od tego, z jakiego źródła pochodzą środki składające się na budżet instytucji. Ważne jest także, aby instytucje, które przeniosły działalność do sieci i udostępniają ją za darmo, a także prowadzą rozbudowaną działalność nieodpłatną, nie ponosiły strat z tytułu niekorzystnych zapisów w ustawie i rozporządzeniu, które promują prowadzenie działalności komercyjnej;

→ wdrożenie ogólnopolskiego programu dla instytucji samorządowych na opracowanie i wdrażanie strategii cyfrowych i wspierających dystrybucję działalności online.

Ponadto apelujemy do Pana Ministra o rozpoczęcie – w dialogu – prac nad przyszłorocznymi programami operacyjnymi, które powinny przede wszystkim uwzględniać potrzeby, wyzwania i sytuację sektora kultury w czasie i po epidemii, a niekoniecznie realizować inne zadania.

Liczymy na Pańską odpowiedź oraz przychylne potraktowanie naszych przedstawionych tu propozycji. Korespondencję prosimy kierować w formie elektronicznej na adres **koalicjamiast@strefakultury.pl**

Barbara Frydrych
Dyrektor Biura Prezydenta ds. Kultury Urząd Miejski w Gdańsku

Robert Piaskowski
Pełnomocnik Prezydenta Krakowa ds. Kultury,
Doradca ds. Programowych Krakowskiego Biura Festiwalowego

Katarzyna Olesiuk
Dyrektorka Wydziału Kultury Urzędu Miasta Krakowa

Edyta Sytniewska
Naczelniczka Wydziału Kultury Urzędu Miasta Katowice

Michał Karapuda
Dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Miasta Lublin

Jacek Grudzień
Dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Miasta Łodzi

Justyna Makowska
Dyrektorka Wydziału Kultury Urzędu Miasta Poznania

Marcin Kostaszuk
Zastępca Dyrektora Wydziału Kultury Urzędu Miasta Poznania

Joanna Leszczyńska
Dyrektor Wydziału Kultury Urzędu Miasta Szczecin

Aldona Machnowska-Góra
Dyrektorka Koordynatorka ds. kultury i komunikacji społecznej
Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy

Bartłomiej Świerczewski
Dyrektor Departamentu Spraw Społecznych
Urzędu Miejskiego Wrocławia

Jacek Pluta
Zastępca Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych
Urzędu Miejskiego Wrocławia

Anna Hryniewiecka
Dyrektorka Centrum Kultury ZAMEK w Poznaniu

Marcin Jasiński
Dyrektor Staromiejskiego Domu Kultury w Warszawie

Rafał Koziński
Zastępca Dyrektora ds. Artystyczno-Programowych
Centrum Kultury w Lublinie

Dominika Kawalerowicz
Zastępczyni Dyrektora ds. Programowych
Strefy Kultury Wrocław

Krzysztof Maj
Dyrektor Strefy Kultury Wrocław

Aleksandra Szymańska
Dyrektorka Instytutu Kultury Miejskiej

Piotr Zaczkowski
Dyrektor Instytucji Kultury
Katowice Miasto Ogrodów im. Krystyny Bochenek

Do wiadomości:

Pan Mateusz Morawiecki *Prezes Rady Ministrów*
Pani Jadwiga Emilewicz *Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju*
Pan Zygmunt Frankiewicz *Prezes Związku Miast Polskich*
Pan Tadeusz Truskolaski *Prezes Zarządu Unii Metropolii Polskich*

Strefa Kultury Wrocław
ul. Świdnicka 8B, 50-067 Wrocław
koalicjamiast@strefakultury.pl
tel./fax: 71 712 75 75